2026-10-23

Från: Anna Ryberg Ågren

Remissvar avseende Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan

Svenskt Trä tackar för möjligheten att kommentera förslaget avseende Regler om livscykel-GWP och gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan.

Svenskt Trä representerar svensk sågverksindustri och är en del av branschorganisationen Skogsindustrierna. Svenskt Trä företräder också svensk limträ-, KL-trä- och träförpackningsindustri.

Vi tillstyrker förslaget om att införa gränsvärden samt att byggnaders klimatprestanda ur ett livscykelperspektiv ska redovisas. Samtidigt anser vi att de föreslagna kravnivåerna är långt ifrån tillräckliga för att driva sektorns utveckling mot lägre klimatavtryck.

1. Inför gränsvärden enligt alternativ 1. Förslaget ligger i linje med EU:s klimatmål om 55 procents utsläppsminskning till 2030 och som för flerbostadshus motsvarar 190 kg CO_2e/m^2 BTA.
2. Inför gränsvärden på samma nivå för småhus, dvs 190 kg CO_2e/m^2 BTA.
3. Inför gränsvärdena redan 2028. Kunskap och metoder finns.
4. Biogen inlagring av kol ska inkluderas i klimatdeklarationerna

Gränsvärden för byggnaders avgivning av växthusgaser

I sin senaste rapport ”The point of return” skärper FN tonen ytterligare och ger en tydlig anvisning om att minskningstakten måste öka. Med 2025 som basnivå behöver reduktionen fram till 2030 vara 18 % och till 2035 krävs 45 % minskning.

Bygg- och fastighetssektorn i Sverige står för drygt en femtedel av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Det innebär att det vilar ett stort ansvar på sektorn, men också att det finns en stor potential att minska Sveriges totala klimatutsläpp genom att kraftfullt minska utsläppen från byggandet.

Därmed anser vi att de föreslagna kravnivåerna enligt Boverkets alternativ 2 ligger på en för låg nivå. Alternativet linjerar inte med EU:s klimatmål, men inte heller med de ambitionsnivåer som finns inom byggbranschen eller med tillgänglig skalbar teknik.

Tydliga och ambitiösa gränsvärden och en plan för reduktion mot 2045 ger den förutsägbarhet som krävs för investeringar i produktion, produktutveckling och miljödeklarationer.

Vi förordar alternativ 1 för flerbostadshus: 190 kg CO_2e/m^2 BTA, med övriga byggnadskategorier i linje med detta. Gränsvärdet för småhus bör ligga på samma nivå som för flerbostadshus. Detta eftersom de föreslagna kravnivåerna för småhus (även i alternativ 2) ligger på en nivå som kräver användning av icke beprövad teknik. Byggytan för småhus i Sverige är mycket lägre än motsvarande

för flerbostadshus. För att få ner sektorns utsläppsnivåer är det viktigt att fokusera på de kategorier där det ger störst effekt och där det kan ske inom ramen för vad som är möjligt med dagens teknik.

Ett av skälen som förs fram till att man föreslår Alternativ 2 är att byggkostnaderna förväntas öka med 20 % för Alternativ 1. Antagandet i Boverkets rapport om 20 % högre byggkostnad för Alternativ 1 förefaller dock bygga på en enskild enkätuppgift från en kandidatuppsats. Vi menar att det ger en väldigt missvisande bild. Senare analyser visar att det går att bygga med hög klimatambition utan att byggkostnaden påverkas nämnvärt. Exempelvis visar Klimatarena Stockholms rapport från september 2026 att utsläppsminskningar på upp till 40 procent i många fall kan genomföras inom ordinarie budget.

Av samma skäl som anförts ovan anser vi också att gränsvärden bör införas så snart som möjligt och inte skjutas fram till 2030.
Enligt Boverkets tidigare förslag skulle gränsvärden införas 2025 och det finns ett starkt engagemang inom den svenska byggsektorn för att driva på omställningen. Vi ser därför inte att det finns någon anledning att skjuta fram införandet av gränsvärden till den senaste tidpunkten som EPBD tillåter.

Övergång mellan nuvarande Lag om klimatdeklarationer och det nya systemet

Dagens klimatdeklarationskrav föreslås upphöra den 1 april 2027. Enligt förslaget införs redovisningskrav för byggnader under 1000 m2 den 1 januari 2030 och för byggnader över 1000 m2 den 1 januari 2028. Därmed uppstår ett betydande regelglapp, i synnerhet för byggnader under 1000 m2. Svenskt Trä anser att detta glapp riskerar att bromsa kunskapsuppbyggnaden och försvåra förberedelserna inför kommande gränsvärden.

Vi anser därför att dagens klimatdeklarationskrav bör gälla fram till den 31 december 2027 och att det nya redovisningskravet bör omfatta alla nya byggnader från den 1 januari 2028, även byggnader under 1000 m2.

Temporär kolinlagring i byggnader

Boverket lämnar inget författningsförslag i fråga om biogen kolinlagring i byggnader, men konstaterar att kravet på nya byggnader att redovisa livscykel-GWP enligt EPBD innebär att uppgifter om kolinlagring i byggnader kan redovisas utan större extra arbete. Vidare skriver Boverket att om möjligheten skulle finnas för en byggnadssägare att i en energideklaration frivilligt redovisa uppgifter om temporär kolinlagring i byggnaden så skulle denna uppgift kunna användas för certifiering av kolkrediter enligt CRCF.

Vi anser att det att det är självklart att biogen inlagring av kol ska inkluderas i klimatdeklarationerna och att det biogent inlagrade kolet i första hand ska kunna användas för att balansera byggnadens kvarvarande koldioxidutsläpp. Användningen som kolkredit utanför byggnadens värdekedja bör vara ett andrahandsalternativ.

Enligt EU-direktivet 2024/825 av den 28 februari 2024 om *mer konsumentmakt i den gröna omställningen genom bättre skydd mot otillbörliga affärsmetoder och bättre information* gäller bland annat att ett påstående om ”klimatneutralitet” endast bör tillåtas om de baseras *på den berörda produktens faktiska livscykelinverkan och inte på kompensation av växthusgasutsläpp utanför produktens värdekedja*, ***eftersom den förstnämnda och den sistnämnda inte är likvärdiga***. Det är därmed logiskt att det inlagrade kolet i första hand används för att reducera koldioxidutsläppen i den byggnad där kolet lagras.

Gränsvärden skärps vart femte år

Skärpningen efter 2030 bör ske tätare än vart femte år. Mot bakgrund av det stora behovet av omedelbara och kraftfulla åtgärder är fem år ett alltför långt intervall. En snabbare revideringstakt möjliggör bättre anpassning till marknadens mognadsgrad, och stegvis mindre åtstramningar är lättare att hantera än större åtstramningar vart femte år. Skärpningen bör ske i linje med Boverkets minskningsbana mot klimatneutralitet 2050.

Boverkets klimatdatabas

Boverkets klimatdatabas måste inkludera representativa datamängder för samtliga material som kan ingå en byggnad, som alternativ till specifika EPD-data. Detta för inte lägga en orimligt stor ekonomisk börda på framför allt små och medelstora byggprodukttillverkare.

Plan för klimatdeklarationsregister

Vi anser att det är av största vikt att de data som finns i Boverkets register över klimatdeklarationer finns kvar och är fortsatt tillgängliga, även när kravet på ett nationellt register för klimatdeklarationer upphör och framtida uppgifter om livscykel-GWP registreras i energideklarationsregistret. Det är viktigt för såväl trovärdighet som för uppföljning och framtida skärpning av gränsvärden.

Tillsyn och kontroll

Enligt förslaget läggs ett stort ansvar på byggnadsnämnden att kontrollera att de redovisade uppgifterna uppfyller reglerna om livscykel-GWP samt för att kontrollera att byggnaden inte överstiger gränsvärdet för byggnadens avgivning av växthusgaser till atmosfären. Bedömningen av byggnaders klimatpåverkan kräver särskild kompetens och en likformig tillämpning över landet, vilket är svårt att uppnå om ansvaret läggs på samtliga byggnadsnämnder. Vi anser därför att kontroll av att de redovisade uppgifterna uppfyller reglerna om livscykel-GWP och av att byggnaden inte överstiger gränsvärdet bör ligga hos Boverket. Byggnadsnämndernas prövning vid startbesked och slutbesked behöver samtidigt stödjas av nationell vägledning, utbildning och resurser till kommunerna.

Boverkets klimatdatabas

Boverkets klimatdatabas måste inkludera representativa datamängder för samtliga material som kan ingå en byggnad, som alternativ till specifika EPD-data. Detta för inte lägga en orimligt stor ekonomisk börda på framför allt små och medelstora byggprodukttillverkare.

Med vänlig hälsning

Anna Ryberg Ågren
Svenskt Trä